

Novinky knihovny VÚKOZ – červen 2018

P 1426

PHILLIPS, R. - RIX, M.: **Plants for Shade and How to Grow Them.** [Stínomilné rostliny a jak je pěstovat].

London, Macmillan, 1998, 96 s.

zahradnictví okrasné - rostliny okrasné - stín

This book is designed to help you choose and grow a selection of the best shrubs and flowers that will thrive in shady areas. Over 250 plants, varying from shrubs such as camellias, to perennials and small bulbs, are described and illustrated here.

R 5731

KÜHN, N. - GILLNER, S. - SCHMIDT-WIEGAND, A.: **Gehölze in historischen Gärten im Klimawandel. Transdisziplinäre Ansätze zur Erhaltung eines Kulturguts.** [Dřeviny v historických zahradách a změna klimatu. Transdisciplinární přístupy k zachování kulturního bohatství].

Berlin, Universitätsverlag der TU Berlin, 2017, 295 s.

parky a zahrady historické - změny klimatu - památková péče - dřeviny

Climate change will have a wide variety of effects leading to altered frame conditions for the preservation of historical gardens. This relates to a number of issues and questions ranging from natural science and art history-related to economic and gardening aspects: future climate scenarios for heritage gardens, ecologically based management strategies, climate adaptation of woody vegetation, historical knowledge of calamities and catastrophes, knowledge repositories with custodians of heritage gardens, revitalisation of mature trees, new tree planting, water and soil management in heritage gardens, future choice of trees, sourcing of trees in local nurseries etc.

This book is the result of a research project funded by the German Federal Environmental Foundation (DBU) on future management of woody vegetation in heritage gardens under climate change. Based on the example of gardens and parks within the remit of the Prussian Palaces and Gardens Foundation Berlin-Brandenburg (SPSG), a transdisciplinary approach was specifically chosen in order to address the subject from all angles and with the aid of various methods – from applied and basic research through to analysis of practical knowledge. The present publication collates the expertise and experience acquired during the three years of the research project. It identifies necessary approaches and presents future-oriented strategies for climate change-adapted heritage gardens. This academic publication is therefore also intended to serve as guidance for practitioners with regard to the use of woody vegetation in heritage gardens.

B 938

JUNKER, K.: **Gardening with woodland plants.** [Lesní rostliny v zahradnictví].

Portland, Timber Press, 2007, 384 s.

rostliny lesní - pěstování - sortiment - stín

Woodland plants add magic to any garden, with lush carpets of color, foliage at the middle level, and majestic height. Contrary to myth, large spaces and special soil are not required. Drawing on her own experience running a thriving woodland nursery, the author provides seasoned advice on the unique challenges of woodland gardening, including managing light levels, choosing the right plant for the right place, and achieving the well-balanced soil structure that is often key to growing a variety of woodland plants. Extensive planting suggestions will endow gardeners at all levels of experience with the confidence to experiment, and the extensive plant directory will inspire all gardeners to bring woodland plants into the garden for year-round pleasure.

B 939

WEANER, L. - CHRISTOPHER, T.: **Garden Revolution. How Our Landscapes Can Be a Source of Environmental Change.** [Revoluce v zahradě. Jak naše krajina může být zdrojem změny životního prostředí].

Portland, Oregon, Timber Press, 2016, 328 s.

zahradnictví - management ekologický - pěstování ekologické - tvorba krajiny

This lushly-photographed reference is an important moment in horticulture that will be embraced by anyone looking for a better, smarter way to garden. Larry Weaner is an icon in the world of ecological landscape design, and now his revolutionary approach is available to all gardeners. Garden Revolution shows how an ecological approach to planting can lead to beautiful gardens that buck much of conventional gardening's counter-productive, time-consuming practices. Instead of picking the wrong plant and then constantly tilling, weeding, irrigating, and fertilizing, Weaner advocates for choosing plants that are adapted to the soil and climate of a specific site and letting them naturally evolve over time. Allowing the plants to find their own niches, to spread their seed around until they find the microclimate and spot that suits them best, creates a landscape that is vibrant, dynamic, and gorgeous year after year.

A 2814

ZERLING, C.: **Lexikon der Pflanzensymbolik.** [Lexikon symboliky rostlin].

Darmstadt, Synergia, 2013, 340 s., 2 vyd.

botanika - rostliny - symbolika

Blumen wecken unsere Bewunderung, auch tiefere Gefühle und Assoziationen. Schon die Bibel preist sie als Symbol irdischer Schönheit und Lieblichkeit, als Ausdruck einer höheren Ordnung in der Natur. Wurzeln, Kräuter und Früchte bereicherten seit Beginn der Menschheit unseren Nahrungsplan, lieferten Heilstoffe und sichern bis heute unser Dasein im Jahreslauf. So bieten sie sich alle als hervorragende Vergleichsobjekte für unser menschliches Sein und unsere Entfaltung an. Warum ist der Granatapfel ein Sinnbild für Erotik? Wie wurde die Akelei zur Pflanze des Lobpreises göttlicher Herrlichkeit? Was hat der Haselstrauch mit Spiritualität, Magie und Zauber zu tun? Dieses Lexikon beschreibt die aus der Naturbetrachtung und den geistes- und kulturgeschichtlichen Zeugnissen der Menschheit überlieferte Symbolik von über 300 Pflanzen. 200 davon werden in ausführlichen Porträts, über 100 in Kurzporträts vorgestellt. Sinnbilder aus vergleichender Religionsbetrachtung, Mythen, Mystik, Tiefenpsychologie, Volkskunde und besondere botanische Merkmale bieten auf mehreren Ebenen Möglichkeiten der Annäherung.

A 2815

CRUMLEY, C.L. - LENNARTSSON, T. - WESTIN, A. [eds.]: **Issues and Concepts in Historical Ecology. The Past and Future of Landscapes and Regions.** [Témata a koncepty v historické ekologii. Minulost a budoucnost krajín a regionů].

New York, Cambridge University Press, 2017, 338 s.

krajina - změny krajiny - ekologie krajiny - historie - výzkum

Historical ecology is a research framework which draws upon diverse evidence to trace complex, long-term relationships between humanity and Earth. With roots in anthropology, archaeology, ecology and paleoecology, geography, and landscape and heritage management, historical ecology applies a practical and holistic perspective to the study of change. Furthermore, it plays an important role in both fundamental research and in developing future strategies for integrated, equitable landscape management. The framework presented in this volume covers critical issues, including: practicing transdisciplinarity, the need for understanding interactions between human societies and ecosystem processes, the future of regions and the role of history and memory in a changing world. Including many examples of co-developed research, this book provides a platform for collaboration

across disciplines and aims to equip researchers, policy-makers, funders, and communities to make decisions that can help to construct an inclusive and resilient future for humanity.

R 4758/1

MICHAŁOWSKI, A.: **Parki i ogrody zabytkowe w Polsce. Stan 1991 rok.** [Historické parky a zahrady v Polsku a jejich stav v roce 1991].

Warszawa, Zarząd Ochrony i Konserwacji Zespołów Pałacowo-Ogrodowych, 1992, 400 s.
parky a zahrady historické - umění zahradní - historie - Polsko

U 53

ČABART, J.: **Krajinná ekologie. Používání dřevin v environmentální praxi.**

Praha, Státní pedagogické nakladatelství, 1988, 127 s., 1. vyd.

ekologie krajiny - dřeviny listnaté - dřeviny jehličnaté - zeleň v krajině - uplatnění - učebnice

Publikace seznamuje čtenáře s možnostmi použití vybraných dřevin v krajině. Pozornost je věnována klimatickým a pedologickým nárokům vybraných dřevin a podrobněji jsou probrány možnosti jejich funkčního využití jak ve volné krajině, tak i v krajině urbanizované.

R 5733

KREJČÍŘÍK, P. - PEJCHAL, M.: **Architektonicko-historický průzkum památky krajinářské architektury.**

Lednice, Mendelova univerzita v Brně, 2015, 30 s. + příl.

architektura krajinná - památka zahradního umění - historie - průzkum - metodika

Tato metodika je nástrojem pro dostatečně jednotný postup zjištění, shromáždění, utřídění a vyhodnocení informací o konkrétním díle krajinářské architektury, jež je předmětem zájmu památkové péče. Je návodem pro tyto průzkumy, který praxi průzkumů děl krajinářské architektury v ucelené podobě doposud chyběl. Cílem metodiky je plnit úlohu, kterou má v oblasti stavební architektury metodika Standardní nedestruktivní stavebně-historický průzkum (Macek, 2001).

R 5734

PEJCHAL, M. a kol.: **Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče.**

Lednice, Mendelova univerzita v Brně, 2015, 49 s.

dřeviny - hodnocení - architektura krajinná - architektura zahradní - památková péče – metodika

Účelem metodiky je hodnocení současného stavu a potenciálu dřevin v památkách zahradní a krajinářské architektury (ZKA). Metodika je založena na vizuálním hodnocení a má modulární charakter. Sestává ze základního modulu a rozšiřujícího (speciálního) modulu. Základní modul lze uplatnit ve všech objektech ZKA a tvoří ho následující skupiny atributů: identifikační, dendrometrické, popisné, kvalitativní a ostatní; zohledněna jsou i specifika určitých skupin dřevin (líány, tvarované dřeviny). Metodika je zaměřena jak na hodnocení jednotlivých exemplářů dřevin, tak i na hodnocení souborů jedinců (od jednotlivých skupin a porostů dřevin až po všechny dřeviny v objektu). Pro tyto soubory dřevin byl vypracován speciální kvalitativní atribut – tzv. dendrologický potenciál – vyjadřující schopnost stávajících dřevin zajistit stabilitu kompozice. Rozšiřující modul hodnocení je orientován na specifické potřeby památkové péče. Obsahuje 2 atributy vyjadřující historickou autenticitu dřevin – původnost (originálnost, hodnotu stáří) substance a schopnost nést princip obsažený v původní (originální) substanci. Třetí atribut vyjadřuje význam dřeviny v kompozici.

R 5735

KREJČIŘÍK, P. - PEJCHAL, M.: **Popisy rostlin v památkových objektech. Památkový postup.**

Lednice, Mendelova univerzita v Brně, 2016, 26 s. + 17 příl.
památková zahradního umění - rostliny - informační systémy - historie

Památkový postup navrhuje, jak označovat rostliny v historických zahradách popisky. Na příkladech dokládá typy jmenovek v jednotlivých historických obdobích.

B 940

SAMEK, B.: **Umělecké památky Moravy a Slezska 1. A - I.**

Praha, Academia, 1994, 651 s., 1. vyd.
umění - památka kulturní - historie - encyklopedie - Morava - Slezsko

Na úspěšné vydání čtyřdílných Uměleckých památek Čech navazuje dílo Bohumila Samka hodnotící umělecké bohatství Moravy a Slezska. Publikace je určena nejen historikům, pracovníkům památkové péče, kulturních institucí a škol, ale široké veřejnosti, kterou upozorní na kulturní bohatství naší vlasti a povzbudí její snahy o záchranu dědictví našich předků. U každé lokality autor uvádí stručné dějiny sídla, po nichž následuje podrobný popis a zhodnocení architektonických a uměleckých památek v daném místě. Každé heslo obsahuje též bibliografii. Text provázejí fotografie, nákresy půdorysů staveb, plány znázorňující historická jádra měst a obcí a další obrazový materiál.

R 5732

PINCOVÁ, V.: **Průhonice. Historický vývoj zámeckého parku.**

Průhonice, Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, 2004, 156 s.
parky a zahrady historické - parky zámecké - Průhonický park - vývoj historický

Práce mapuje časové období cca 800 let, po které je doložena existence průhonického panství. Během tohoto období se na panství vystřídal přibližně 40 majitelů, kteří je získali buď odkazem, nebo koupí. V práci jsou uváděny některé známé, již publikované informace, aby byl dosažen určitý ucelený obraz, ale především se práce snaží objasnit zatím nepopsané skutečnosti a stopy, které zde jednotliví vlastníci zanechali, a pokouší se co nejvíce informací uvést do vzájemných a logických souvislostí.

První třetina práce popisuje období 1187–1885, další dvě třetiny jsou věnovány poslednímu soukromému majiteli, hraběti E. A. Silva Taroucovi, tvůrci současného Průhonického parku. Práce se pokouší aspoň částečně proniknout do výchozích podmínek, za kterých Silva Tarouca začínal naplňovat své celoživotní dílo; současně používá jeho dobovou fotodokumentaci, ke které je pro srovnání přiložena dokumentace současného stavu. Kromě toho další aktuální fotodokumentace dokládá současný stav popisů parku z roku 1909. Fotodokumentace je doplněna vysvětlujícími texty.

B 941

ČERNÝ, A.: **Parazitické dřevokazné houby.**

Praha, Státní zemědělské nakladatelství, 1989, 99 s., 1. vyd.
lesnictví - houby dřevokazné - ochrana lesa

Publikace je monografickým zpracováním nejvýznamnějších parazitických dřevokazných hub lesních dřevin a shrnuje výsledky jejich třicetiletého základního výzkumu. Text u každého druhu uvedené dřevokazné houby obsahuje česká, slovenská a latinská jména, charakteristiku druhu, rozšíření, hospodářský význam, popis plodnice a hniloby dřeva, příznaky napadení a možnosti ochrany proti patogenu. Doplněno instruktivními obrázky.

B 942

MAREČEK, J.: Tradice výzkumu zahradnictví a krajinářské architektury v Průhonicích – její poctivé budování, bezohledné a hrubé zašlapání a nové vzkříšení s nadějí lepších časů (1927–1962–1971–1991 a další léta).

Průhonice, nákl. vlastním, 2018, nestr.

zahradnictví - architektura zahradní - architektura krajinná - historie - výzkum - Průhonice

B 943

MAREČEK, J.: Budování vysokoškolského studia zahradní a krajinářské architektury v letech 1947–2006.

Průhonice, nákl. vlastním, 2018, nestr.

architektura zahradní - architektura krajinná - výchova, vzdělávání, školství - historie

P 1425

KAVKA, B.: Zakládání alpin v domácích zahradách. Stručný popis, volba, vysazování, pěstování a rozmnožování alpinek. Stavby skalek, květinových podezdívek, schodišť, úpravy cest a pod.

Praha, Zemědělské knihkupectví A. Neubert, 1931, 118 s.

alpinum - zakládání - skalky - skalničky - historie - Průhonice

Bohumil Kavka v této útlé brožurce na základě praktických poznatků a pozorování z vlastní praxe v Průhonickém parku, který mimo jiné vyniká skvěle založeným alpinem (bývalým majitelem E.A. Silva Taroucou), stručně vysvětlil hlavní zásady, kterými je třeba se řídit při zakládání alpin a skalek, a ukázal i jednotlivé případy jejich účelného řešení a osázení. Doplněno dobovými fotografiemi alpina v Průhonickém parku.

PERIODIKA

R 5102/10/3

Journal of Landscape Ecology. Special issue - Landscape Archeology Today. Proceedings from the First International Conference of SNELA - the Society for near Eastern landscape Archaeology.

Brno, Czech Society for Landscape Ecology /CZ-IALE/, 2017, 293 s.

krajina - archeologie - konference - sborník - periodika

R 821/111/1

Acta Agriculturae Slovenica.

Ljubljana, Biotechnical Faculty University of Ljubljana, 2017, 50 s.

zemědělství - ochrana rostlin - periodika - Slovinsko

Vybrané příspěvky:

DATTA, A. - ZAHARA, M. - BOONKORKAEW, P. - MISHRA, A.: Effect of plant growth regulators on the growth and direct shoot formation from leaf explants of the hybrid *Phalaenopsis* 'Pink'. [Vliv regulátorů růstu rostlin na růst a přímou tvorbu výhonů z listových explantátů hybridu *Phalaenopsis* 'Pink'].

Acta agricult. Sloven., 111, 2018, č.1, s.5-16, 4 tab., fot., lit. čet.

orchideje; *Phalaenopsis*; množení; mikropropagace; regulátory růstu

VOLLMEIER, R. - OSTERC, G. - LUTHAR, Z.: Preservation of sweet chestnut genetic resources (*Castanea sativa* Mill.) against attack by chestnut gall wasp (*Dryocosmus kuriphilus* Yasumatsu, 1951) [Ochrana genetických zdrojů kaštanu (*Castanea sativa* Mill.) proti napadení žlabatkou *Dryocosmus kuriphilus* Yasumatsu, 1951].

Acta agricult. Sloven., 111, 2018, č.1, s.209-217, lit. čet.
Castanea sativa; ochrana rostlin; škůdci živočišní

Životné prostredie

Bratislava, Slovenská akadémia vied, 52, 2018, č.1
zeleň mesta - infraštruktúra zelená - ÚSES

Vybrané príspevky:

TÓTH, A.: Zelená infraštruktúra v kontexte európskych stratégií.

Život. Prostr., 52, 2018, č.1, s.3-10, 4 fot., lit. čet.

infraštruktúra zelená; diverzita biologická; politika zemедělská; Evropská unie; architektúra krajinná; Natura 2000

SUPUKA, J.: Aktuálne problémy mestských sídiel a potenciál riešenia prostredníctvom zelenej infraštruktúry.

Život. Prostr., 52, 2018, č.1, s.11-18, 2 fot., lit. čet.

infraštruktúra zelená; zeleň mesta; služby ekosystémové; vegetace; dreviny; výzkum

LACINA, D.: Postavení územního systému ekologické stability v zelené infrastruktuře.

Život. Prostr., 52, 2018, č.1, s.19-22, 2 obr., 9 lit.

infraštruktúra zelená; stabilita ekologická; ÚSES; služby ekosystémové; Evropská unie; stabilita ekologická

MUCHOVÁ, Z. - HYNŠTOVÁ, K. - KOCIÁN, J.: Využitie územného systému ekologickej stability v pozemkových úpravách v podmienkach Slovenskej a Českej republiky.

Život. Prostr., 52, 2018, č.1, s.23-30, 1 obr., 1 tab., 2 gr., 6 fot., 2 lit.

krajina zemедělská; pozemkové úpravy; ÚSES; tvorba krajiny; ČR; SR

MIKLÓS, L.: Zelená infraštruktúra - koncepcie a nástroje na jej realizáciu.

Život. Prostr., 52, 2018, č.1, s.31-41, lit. čet.

infraštruktúra zelená; tvorba krajiny; krajinné plánování; ÚSES; architektúra krajinná

JURÍK, Í. - POKRÝVKOVÁ, J.: Zadržovanie vody v mestách - teória a praktické riešenia.

Život. Prostr., 52, 2018, č.1, s.42-48, 1 tab., 4 fot., 10 lit.

města; voda dešřová; vodní hospodaření; voda v sídlech; střešní zeleň

HUDEKOVÁ, Z.: Přírode blízke vegetačné štruktúry v mestách a ich manažment.

Život. Prostr., 52, 2018, č.1, s.49-53, 5 fot., 6 lit.

infraštruktúra zelená; zeleň mesta; ochrana prírody; zeleň - údržba; management ekologický

HILLOVÁ, D. - KUŤKOVÁ, T.: Súčasný prístup k navrhovaniu kvetinových prvkov v mestskom prostredí.

Život. Prostr., 52, 2018, č.1, s.54-61, 1 tab., 2 fot., lit. čet.

zeleň mesta; vegetace; trvalky; péče nízkoúdržbová